

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dydaktyka języka polskiego - kształcenie literackie		8.0.12618	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Polonistyki Stosowanej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Dariusz Szczukowski; prof. dr hab. Grażyna Tomaszewska; dr Maria Szoska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		5	
Ćw. audytoryjne		Semestr 4:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin - przygotowanie do zajęć;	
Liczba godzin		10 godzin - opracowanie projektu/scenariusza lekcji.	
Ćw. audytoryjne: 45 godz.		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
		Semestr 5:	
		15 godzin - udział w zajęciach;	
		15 godzin - przygotowanie do zajęć;	
		15 godzin - opracowanie projektu/scenariusza lekcji;	
		30 godzin - przygotowanie do egzaminu i egzamin.	
		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		- Zaliczenie na ocenę	
- Dyskusja		- Egzamin	
- Gry symulacyjne		Formy zaliczenia	
- Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)		- egzamin ustny	
- Praca w grupach		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		- Przygotowywanie zadań dotyczących kształcenia literackiego / konspektu lekcji.	
		Egzamin (ustny lub pisemny w zależności od decyzji prowadzącego)	
		Podstawowe kryteria oceny	

Student otrzymuje zaliczenie na ocenę w semestrze 4. na podstawie:

- aktywnego udziału w zajęciach (przygotowywanie w formie ustnej i/lub pisemnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego) -40%,
- opracowania projektu lekcji literackiej do szkoły podstawowej (60%).

W sem. 5 egzamin ustny obejmuje zagadnienia realizowane w sem. 4. i sem. 5., w tym przygotowanie projektu lekcyjnego i jego omówienie (100%)

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	aktywny udział w zajęciach (przygotowywanie zagadnień wskazanych przez prowadzącego)	opracowanie projektu lekcji literackiej	egzamin
Wiedza			
K_W01	+	+	+
K_W06	+	+	+
K_W07	+	+	+
K_W13	+	+	+
K_W17	+	+	+
K_W21	+	+	+
Umiejętności			
K_U11	+	+	+
K_U13	+	+	+
Kompetencje społeczne			
K_K08	+	+	+
K_K10	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Realizacja zajęć w ramach specjalności nauczycielskiej

B. Wymagania wstępne

brak wymagań wstępnych

Cele kształcenia

Przygotowanie studentów do właściwego rozumienia procesu dydaktycznego organizowania nauczania literatury na różnych poziomach edukacji. Przygotowanie do pracy nauczyciela polonisty z uwzględnieniem psychologicznych uwarunkowań procesu uczenia i nauczania. Przygotowanie studentów do kreatywnego, innowacyjnego oraz skutecznego prowadzenia zajęć w zakresie kształcenia literackiego poprzez odpowiednie połączenie umiejętności analizy i interpretacji materiału literackiego z metodami, technikami nauczania i środkami dydaktycznymi.

Treści programowe**Semestr 4:**

Kulturowe wyzwania współczesności a nauczania literatury. Metody i formy pracy z tekstem literackim. Problem czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. Lektura prywatna a lektura instytucjonalna. Problemy analizy i interpretacji dzieła literackiego. Materiał literacki a metody, techniki, chwyt dydaktyczne najbardziej efektywne w pracy z dziećmi i młodzieżą, z uwzględnieniem podmiotowości ucznia i nauczyciela. Wielowariantowość sposobów pracy; modyfikacje; tworzenie własnych, indywidualnych koncepcji pracy z tekstem literackim oraz ich praktyczna realizacja na zajęciach w szkole podstawowej.

Semestr 5:

Teoria literatury a metodyka. Problemy analizy i interpretacji dzieła literackiego na poziomie szkoły ponadpodstawowej. Sztuka interpretacji i różne sposoby czytania dzieła literackiego na lekcjach języka polskiego. Wykorzystywanie na lekcjach w szkole różnych strategii analityczno-interpretacyjnych utworów poetyckich, dramatycznych, prozatorskich. Warsztat pracy polonisty w szkole ponadpodstawowej (planowanie i organizacja pracy, konstruowanie scenariuszy, wiązek zadań).

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (otrzymania zaliczenia).

S. Bortnowski, Przewodnik po sztuce uczenia literatury, Warszawa 2005.

S. Bortnowski, Jak zmienić polonistykę szkolną, Warszawa 2009.

Doświadczenie lektury. Między krytyką literacką a dydaktyką literatury, red. K. Biedrzycki i A. Janus-Sitarz, Kraków 2012.

- K. Biedrzycki, Interpretacja – szkoła rozumienia, w: Dydaktyka literatury i języka polskiego. Stan badań i perspektywy badawcze, red. S. Żurek, A. Adamczuk-Stęplewska, Lublin 2012.
- B. Myrdzik, Rola hermeneutyki w edukacji polonistycznej, Lublin 1999 (rozdział IV).
- B. Myrdzik, Zrozumieć siebie i świat. Studia i szkice o edukacji polonistycznej, Lublin 2006 (wybór).
- Z. Uryga, Godziny polskiego, Kraków 1996.
- A. Janus-Sitarz, Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze, Kraków 2009 (Etyczne aspekty lektury a filozofia edukacji, s. 140-209).
- A. Janus-Sitarz, W poszukiwaniu czytelnika. Diagnozy, inspiracje, rekomendacje, Kraków 2016 (wybór).
- Sztuka interpretacji, Polska poezja XX i XXI wieku, pod red. D. Szczukowskiego, G. Tomaszewskiej, Gdańsk 2014. (s. 5-18).
- G. Tomaszewska, Zagubiona przestrzeń i co dalej... Gdańsk 2013 (wybór).
- G. Tomaszewska, Praktyki czytania. Ponowoczesna interpretacja a szkoła, Gdańsk 2019. (wybór z części II: Otwieranie lektury. Praktyki czytania).
- D. Szczukowski, Praktykowanie lektury, Gdańsk 2019.

B. Literatura do samodzielnego studiowania

- F. Tomaszewski, Magia lektury, Warszawa 1990 (wybór).
- Szkolne spotkania z literaturą, pod red. Anna Janus-Sitarz, Kraków 2007.
- Wartościowanie a edukacja polonistyczna, pod red. Anna Janus-Sitarz, Kraków 2008 (wybrane artykuły).
- www.men.gov.pl (podstawa programowa, inne rozporządzenia i materiały dotyczące organizacji szkoły, egzaminu gimnazjalnego i maturalnego).
- Nowe odsłony klasyki w szkole. Literatura XIX wieku, pod red. E. Jaskółowej i K. Jędrych, Katowice 2013.
- Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim, red. B. Myrdzik, Lublin 2000 (wybór).
- Koziołek Krystyna, Czas lektury. Katowice 2017.
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla liceum, technikum i branżowej szkoły (adres: www.men.gov.pl).
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla przedszkoli i szkół podstawowych (adres: www.men.gov.pl).
- Podręczniki, materiały dla nauczycieli dostępne na rynku wydawniczym.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W06, K_W07, K_W13, K_W17, K_W21 K_U_11, K_U13 K_K_08, K_K10	Student: <ul style="list-style-type: none"> ma uporządkowaną i zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w edukacji wiedzę o miejscu i znaczeniu literaturoznawstwa w kształtowaniu kultury narodowej (K_W01); ma podstawową wiedzę z zakresu literatury zorientowaną na praktyczne wykorzystanie na lekcji języka polskiego (K_W06); ma podstawową wiedzę z zakresu poetyki dzieła literackiego, zorientowaną na praktyczne wykorzystanie na lekcji języka polskiego (K_W07); ma orientację we współczesnym życiu literackim i kulturalnym w Polsce (K_W13); ma usystematyzowaną wiedzę metodyczną w zakresie kompetencji profesjonalnych potrzebnych w pracy nauczyciela języka polskiego (K_W17); zna i rozumie podstawowe założenia ochrony dziedzictwa narodowego, prawa autorskiego oraz etyki zawodowej nauczyciela (K_W21).
	Umiejętności <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> samodzielnie uzupełnia wiedzę niezbędną do kształtowania umiejętności profesjonalnych związanych z pracą nauczyciela języka polskiego (K_U11); odpowiednio dobiera i wykorzystuje dostępne materiały, środki (także nowoczesne technologie) i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania lekcji języka polskiego (K_U13).
	Kompetencje społeczne (postawy) <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie potrzebę dbania o dziedzictwo narodowe, poprawność i czystość języka polskiego dla zachowania tożsamości jednostkowej i zbiorowej (K_K08); jest na bieżąco z najważniejszymi tendencjami w literaturze współczesnej, z uwzględnieniem zagadnień regionalnych i międzykulturowych (K_K10).
Kontakt dariusz.szczukowski@ug.edu.pl	